

СЕВЕР ГАНСОВСКИ НЕ ЕДИНСТВЕНО СЪЩЕСТВУВАЩИ

Превод от руски: Цвета Пеева, 1962

chitanka.info

Шумът от потерята се приближаваше и Наар, задъхвайки се, отново помисли, че трябва да помоли младежа да бяга сам и да остави него, стареца (той дори не знаеше как се казва този младеж). Но в същия миг могъщият нисък рев, който така озадачи целия град и тях двамата, когато излизаха от затвора, отново разтърси небето и скалите. Но този път той беше още по-силен — всеобемащ, свиреп звук. И той ясно се носеше отгоре.

Младежът, снажен, със съсредоточен строг поглед, спря и се обърна към Наар.

— Чувал ли си някога такова нещо, учителю?

Наар поклати глава. Напомняше съвсем слабо рева на ураган, но времето беше тихо. Приличаше и на тътнежа на далечна гръмотевична буря, но звукът беше рязък и кратък. Сякаш нещо се приближи отгоре, от невероятна далечина, удари като с чук и отново изчезна някъде там, в небето.

— Никога.

Младежът погледна нагоре, после надолу към долината. Хората от потерята бяха се спрели, ревят също ги беше изплашил. Накичените и робите се бяха разпръснали на три големи отряда по каменистия склон. Във всеки отряд имаше още по два диатона. Но тук, на стръмнината, тези пъргави зверове ставаха тромави — пречеха им средните крака.

Сега всичко беше замръзнало по местата си.

Накичените стояха, вдигнали главите си с тежките гребени към сивото облачно небе. Робите, опрели на земята дългите си възлести ръце, почиваха. Диатоните лежаха на камъните, свили под себе си шестте си крака, и движеха дългите си тесни муцуни ту на една, ту на друга страна.

После един от накичените свали шлема си с гребена и го размаха над главата си. При този знак преследвачите се спуснаха към центъра на долината и застанаха в кръг. Двамата бегълци виждаха отгоре как те се съвещават, поглеждат към тях.

— Напред — каза младежът.

Те отново затичаха, провирайки се всред хаоса от камъни.

„Защо той ме изведе от затвора — мислеше Наар. — Нима още съм нужен някому, след дългите години изтезания и мъчения?“

Той изведнъж осъзна, че вижда младежа не за първи път. Преди много дни, когато го извеждаха на площада съгласно обичая и един от накичените, подгонвайки го с бича си, крещеше: „Ето безумеца, който настоява, че над нашето небе има още едно, светло! Ето го този, който отрича Всеобщия Камък!“ Точно тогава Наар забеляза в тълпата гордия изпитателен поглед, младото строго лице и с горчивина си помисли: „Нима и този ме презира?“ Но ето минаха дни, днес сутринта вратата на килията неочаквано се отвори, мъртвият пазач лежеше на пода и младежът го изведе из града. Защо?...

Зад тях, долу, се чу свиркане и рязко плющене на бичове. Започнаха отново да ги преследват, бегълците мълчаливо ускориха крачките си.

„Той ме нарича учител — каза си Наар. — Значи, има такива, които ми вярват.“

А сам той вече бе престанал да си вярва и онова, което се беше случило преди десетилетия, му се струваше сън. Тогава още млад и силен, Наар започна да се съмнява в това, на което ги учеха накичените. Тяхната наука твърдеше, че горе, зад сивото неспокойно облачно небе, виси вечният Всеобщ Камък, който и запълва цялото Пространство на Пространствата. Че океанът, заобикалящ мястото, където бяха разположени двадесетте града, се опира там далеч зад хоризонта в този същия Всеобщ Камък. Че единственият съществуващ живот е животът на двадесетте града, животът на накичените и техните роби. Камък долу под нас и камък горе над сивото небе — ето всичко, което съществува, което е било и което ще бъде.

Наар се беше усъмнил в учението за Всеобщия Камък. Той се питаше, защо денем небето е светло, а нощем тъмно; защо винаги се мени цветът му; отгдето се е появил животът в пукнатината на Камъка. И измъчван от тези въпроси, реши да се изкачи до небето, да се изкатери на Планината на Всички Планини, чийто връх, както уверяваше науката на накичените, се съединява горе с Всеобщия Камък.

Това беше чудно пътешествие. Цели седмици той се изкачваше все нагоре и нагоре, преодолявайки стръмнини и пропасти. Отначало се хранеше само с твърдия мъх, който растеше по скалите и е единствената храна на робите. После, вече изтощен, той намери гнездо на медоносна птица. Наар знаеше, че медът е храна на накичените и че е смъртоносен за жителите и робите. Но той беше така изтощен, че се

реши да счупи едно яйце от гнездото и го изпи. И оказа се, че медът не само не му навреди, а напротив, даде му сили.

По-късно, на четвъртата седмица от пътуването му, Наар стигна до небето и видя, че то е също такава като мъглата, събираща се вечер долу в скалите на океана. Наар се изкачваше все по-нагоре и по-нагоре, облаците мъгла се бяха превърнали в безкрайна белезникава мараня, а долината долу не се виждаше. Наар вече започна да мисли, че скоро ще стигне Всеобщия Камък. Но мъглата от ден на ден просветляваше, студът, който измъчваше Наар във височините, изчезна. Стана топло. И най-после, в края на четвъртата седмица от неговото пътешествие, настъпи великото чудо. Сивото небе на облаците и мъглите се свърши и сега лежеше като безкрайна равнина под краката на Наар. А над него, над главата му, навсякъде имаше друго небе, прекрасно, дълбоко, синьо и сияйно. На това небе гореше огромен диск — така силно, че Наар едва не ослепя, когато го погледна за първи път.

И нямаше никакъв всеобщ камък. Дискът светеше над главата на Наар. Синевата на небето чезнеше в безкрайната дълбочина, върховете на околните планини бяха покрити с треви, такива зелени и гъсти, каквито Наар никога по-рано не беше виждал.

Но после, когато Наар се спусна долу и започна да разказва в градовете за всичко това, накичените го хванаха и след мъченията той сам почти престана да вярва в това, което беше видял.

— Учителю — каза младежът, — опри се на мен. — Той беше забелязал, че Наар върви с мъка и го хвана за ръка. — Учителю, много от младите ти вярват и няколко жители решихме да повторим твоя подвиг. Събирахме се тайно на каменното плато, за да не узнаят накичените намеренията ни. И преди много дни, когато ние, овчарите, бяхме тук, изведнъж се раздаде същият звук, който чухме днес. От небето излетя светещо кълбо и падна наблизо до нас. Грохотът беше страшен, разхвърчаха се камъни, но после всичко стихна. Когато се приближихме до мястото, видяхме предмет със странен знак. Вдигнахме го и се убедихме, че е полиран така добре, както могат да сторят това само разумни ръце. Искаме да ти покажем този Предмет, ти ще кажеш какво означава, според теб, това. Там, на онова място, ни чакат приятели, ще се отскубнем от потерята и ще се скрием в планините...

Но той не успя да довърши мисълта си, отляво се зачу свиркане и над тях прелетя стрела. Наар и младежът се обърнаха и видяха нов отряд преследвачи.

Отдясно също свиреха. Още един отряд се беше появил на платото.

— Бягай, учителю! — извика младежът. Той тласна Наар по посока към тясната пътека между тежките каменни блокове. — Бягай, там ще те срещнат. — Той легна между камъните и приготви лъка със стрелите.

Наар направи няколко крачки и спря. Защо да върви? Все едно, не ще избяга. Тялото му е съвсем изтощено.

— Вижте, вижте! — гъгниво завика един от накичените. — Ето го безумеца, който разправя, че над нашето небе има още нещо.

Юношата бързо пусна тетивата, но стрелата само свали гребена от шлема на накичения. Изплашен, смаян, той спря и се огледа. Другите също спряха.

— Ужас! Ужас! — завикаха накичените. — Той вдигна ръка срещу всемогъщия.

Робът, който беше вече на няколко крачки от младежа, скочи и протегна напред ръце, но втора стрела го поразил; пронизан, той падна на камъните и се търкулна, хапейки стрелата и мъчейки се да я измъкне със зъби от тялото си.

Наар се спусна назад и залегна до младежа. Този рязко се обърна.

— Защо си тук? Бързай!

Накичените заплюяха с бичовете. Сега те караха робите да тичат напред, а сами се укриваха зад камъните.

— Бойте се! Бойте се! — зачу се гъгнивият глас.

И в този миг младежът хвана изведнъж Наар за рамото.

— Слушай, учителю! Пак...

Въздухът около тях се затресе. Отгоре, откъм небето, се дочу рев. Той беше по-силен от предишните два пъти, бързо нарастваше, ставаше непоносим.

Робите и накичените се спряха. Всички в ужас вдигнаха глави.

Нещо тъмно се появи всред гъстите облаци. То нарастваше. Изведнъж от мъглата изскочи огромен дълъг предмет. Изригвайки пламъци, той се спускаше надолу, ставаше все по-голям. За миг замря

над каменните блокове и застана на триста крачки от Наар и другаря ми.

Накичените и робите лежах.

— Гледай! — провикна се младежът. — Същият знак, който видяхме. Петолъчната фигура!...

Това се случи в ... година, когато първият кораб от Земята проби вечната облачна обвивка на Венера.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 4 от 1962 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.